

POSTANOWIENIE

Dnia 13 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa K. H.
przeciwko Spółce R. S.A. w B. - następcy prawnemu K. S.A. w K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 września 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 12 października 2018 r., sygn. akt V ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od skarżącej na rzecz pozwanej 5400
(pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powódki K. H. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 12 października 2018 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych

funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji, czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącą rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia SN z dnia 13 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 104/08, z dnia 28 marca 2007 r., sygn. akt II CSK 84/07, www.sn.pl). Skarżącą obciążał obowiązek przedstawienia

odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (por. postanowienia SN z dnia 8 lipca 2009 r., sygn. akt I CSK 111/09, z dnia 12 grudnia 2008 r., sygn. akt II PK 220/08, www.sn.pl).

Skarżąca przedstawiła pięć pytań mających wypełnić przesłankę istnienia w niniejszej sprawie istotnego zagadnienia prawnego, które sprowadzają się do oceny przysługiwania powódce roszczenia o naprawę szkód górniczych w wyniku przejścia własności nieruchomości na mocy darowizny. Jej zdaniem, pozbawienie prawa do dochodzenia odszkodowania za takie szkody pozostaje w sprzeczności z istotą odszkodowania oraz z prawem własności. Skarżąca wskazała też, że szkody górnicze powstałe w nieruchomości powódki mają charakter ciągły, tj. ciągle powstają nowe szkody, dotychczasowe się powiększają, a stwierdzenie przez Sąd drugiej instancji, iż szkody powstały tylko w czasie, gdy własność przysługiwała poprzedniczce jest nieprawdziwe i sprzeczne z rzeczywistym stanem sprawy, problemem tym objęła także przesłankę istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Skarżąca nie wykazała jednak, aby w niniejszej sprawie zachodziła odmienna ocena zarysowanych przez nią problemów, czy wywoływałyby one wątpliwości interpretacyjne lub rozbieżności w orzecznictwie. W szczególności nie ma wątpliwości co do przyjętej przez Sąd Apelacyjny wykładni, że odszkodowanie dotyczące zbytej nieruchomości przypadające za okres wcześniejszy mogłoby przejść na nabywcę tylko na podstawie szczególnej umowy (zob. wyroki SN z dnia 14 kwietnia 1971 r., sygn. akt III CRN 56/71, nie publ., z dnia 18 stycznia 2017 r., sygn. akt V CSK 223/16, www.sn.pl).

Zgodnie z ustaleniami faktycznymi Sądu drugiej instancji, poszkodowaną z tytułu szkód górniczych, które ujawniły się w 2013 r. była poprzedniczka powódki, tj. właścicielka nieruchomości w czasie zaistnienia szkody. W dniu 14 maja 2015 r. poprzedniczka darowała powódce nieruchomość objętą sporem, a obdarowana przyjęła darowiznę. W treści umowy darowizny nie zamieszczono oświadczenia co

do przeniesienia na rzecz nabywcy nieruchomości prawa do dochodzenia roszczeń z tytułu szkód górniczych, które powstały przed dniem nabycia nieruchomości. W toku procesu nie przedstawiono żadnego dowodu, który wskazywałby na dokonaną przez poprzedniczkę prawną powódki cesję uprawnień z tytułu dochodzenia szkód górniczych ujawnionych w 2013 r. Nieruchomość została uszkodzona na skutek wpływów górniczych, które miały miejsce przed datą dokonania darowizny. W obliczu tych ustaleń, kwestionowanych przez skarżącą w zakresie nowych (dalszych) szkód, należy zauważyć, że ustawodawca wyraźnie uregulował w art. 398¹³ § 2 k.p.c., iż w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Ponadto podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Ponowne wyjaśnianie przez Sąd Najwyższy problemów, przedstawionych w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, nie miałoby wpływu na rozstrzygnięcie sprawy.

Powołanie się na przesłankę uregulowaną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni (por. m. in. postanowienia SN z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania obejmuje, w zakresie tej przesłanki, zarzut naruszenia art. 233 k.p.c., art. 382 k.p.c., a także bliżej niezidentyfikowanego naruszenia przepisów prawa materialnego, mającego charakter oczywisty. W uzasadnieniu wniosku brak jest jednak takiej argumentacji, która wsparłaby tezę o rażącym naruszeniu prawa skutkującym oczywistym uzasadnieniem skargi w ustalonym przez Sąd drugiej instancji stanie faktycznym. Ponadto, wobec powołania się przez skarżącą m. in. na zarzut odnoszący się do ustaleń faktycznych, należy ponownie przypomnieć, że ustawodawca wyraźnie uregulował w art. 398 § 2 k.p.c., iż w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi

podstawę zaskarżonego orzeczenia. Ponadto podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). W odniesieniu do bliżej nieokreślonych naruszeń prawa materialnego wymaga zasygnalizowania, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń (postanowienie SN z dnia 22 kwietnia 2015 r., sygn. akt IV CSK 613/14, www.sn.pl). Rolą Sądu Najwyższego nie jest domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia SN z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 38/08 i z dnia 14 grudnia 2004 r., sygn. akt II CZ 142/04, obydwie nie publ.). Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania; oba te elementy muszą być przez skarżącą wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ mimo że argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (postanowienie SN z dnia 8 lipca 2014 r., sygn. akt I UK 65/14, www.sn.pl, zob. także m. in.: postanowienia SN z dnia 14 maja 2015 r., sygn. akt III PK 6/15, www.sn.pl, z dnia 13 lutego 2014 r., sygn. akt I PK 262/13, nie publ., z dnia 27 maja 2010 r., sygn. akt II UK 274/09, www.sn.pl, z dnia 13 grudnia 2007 r., sygn. akt I PK 207/07, nie publ., z dnia 12 lipca 2007 r., sygn. akt III CSK 160/07, www.sn.pl).

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

jw